

**PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY
SZKOŁY PODSTAWOWEJ IM. STEFANA ŻEROMSKIEGO
W PONIATOWEJ
OBOWIĄZUJĄCY W ROKU SZKOLNYM 2026/2027**

Nauczyciele **Szkoły Podstawowej im. Stefana Żeromskiego w Poniatojew** budują z uczniami relacje oparte na zaufaniu, poszanowaniu godności ucznia ucząc nawiązywania serdecznego kontaktu, sympatii, szacunku i tolerancji. Kształtują jednostki twórcze, kreatywne, zdolne do sterowania własnym rozwojem w szkole i poza nią. Nauczyciele pomagają uczniom lepiej rozumieć otaczający świat i zasadność własnych postaw, rozwijają umiejętności komunikacyjne, które umożliwiają dialog z innymi, wspierają rozwój indywidualny i społeczny ucznia, wskazują jak i gdzie szukać sposobów radzenia sobie z zagrożeniami związanymi zarówno z poszukiwaniem własnej tożsamości, jak i wzorcami do naśladowania.

I. Wprowadzenie

Treści Programu Wychowawczo-Profilaktycznego wynikają z aktualnych przepisów prawa oświatowego. Program dostosowany jest do potrzeb rozwojowych uczniów oraz potrzeb środowiska lokalnego. Integruje realizowane dotychczas działania wychowawcze oraz profilaktyczne i opracowany został w oparciu o przeprowadzoną diagnozę potrzeb w zakresie zapobiegania zagrożeniom.

Program Wychowawczo-Profilaktyczny Szkoły Podstawowej im. Stefana Żeromskiego w Poniatowej obejmuje wszystkie działania i treści o charakterze wychowawczym i profilaktycznym, gdzie wychowanie rozumiane jest jako proces wspomagania ucznia w rozwoju, oparty na indywidualnej osobowej relacji poszanowania godności wszystkich stron (wychowawcy, rodzica, nauczyciela oraz wychowanka), które współdziałają ze sobą, dążąc do osiągnięcia celów wychowania, tj. do osiągnięcia pełnej dojrzałości ucznia w czterech podstawowych sferach: fizycznej, rozumianej jako prowadzenie zdrowego stylu życia, psychicznej (emocjonalnej i intelektualnej), która oznacza ponoszenie odpowiedzialności za siebie i współodpowiedzialności za innych oraz otaczający świat, społecznej, która oznacza konstruktywne pełnienie ról społecznych oraz duchowej oznaczającej posiadanie systemu wartości oraz poczucia sensu życia i istnienia człowieka. Wychowawca w tym procesie jest odpowiedzialny za tworzenie warunków do rozwoju każdego ucznia, a wychowanek jest za korzystanie z nich.

Program Wychowawczo-Profilaktyczny Szkoły Podstawowej im. Stefana Żeromskiego w Poniatowej obejmuje wszystkie działania wspomagające wychowanka w radzeniu sobie z trudnościami, które jednocześnie ograniczają i likwidują czynniki ryzyka, mogące zaburzać jego prawidłowy rozwój i zdrowe życie. W Programie Wychowawczo-Profilaktycznym bazujemy również na czynnikach chroniących. Chcemy, by nasza szkoła była bezpieczna, by nie dochodziło do zakłócania procesów wychowawczych, które prowadzą do dezorganizacji procesu dojrzewania dzieci i młodzieży oraz zaburzeń w zachowaniu. Dostarczamy wszystkim odbiorcom wiarygodnych informacji na temat warunków zdrowego życia i występujących zagrożeń, by w konsekwencji wpoić uczniom poczucie odpowiedzialności za własne wybory. Rozwijamy u uczniów więzi z grupą społeczną, aby panowało poczucie przynależności do grupy, kształtujemy komunikatywność, kreatywność i umiejętności podejmowania decyzji i rozwiązywania problemów, uczymy odpowiedzialności, kształtując w środowisku szkolnym normy i reguły sprzyjające zdrowemu życiu, które jednocześnie zmniejszają możliwość wystąpienia dysfunkcji.

Program Wychowawczo-Profilaktyczny jest aktualizowany w każdym roku szkolnym do dnia 30 września w oparciu o wyniki diagnozy czynników chroniących i czynników ryzyka występujących w naszej placówce oraz na podstawie priorytetów MEN na dany rok szkolny.

Kierunki polityki oświatowej państwa na rok szkolny 2026/2027 to:

1. Wspieranie przedszkoli i szkół we wdrażaniu zmian wynikających z Reformy 26. Kompas Jutra, ukierunkowanych na tworzenie szkoły wymagającej, wspierającej i przyjaznej rozwojowi ucznia.
2. Szkoła miejscem budowania odporności społecznej – kształtowanie postaw patriotycznych, obywatelskich i prospołecznych oraz odpowiedzialności za bezpieczeństwo własne i innych.
3. Edukacja zdrowotna w szkole – promowanie zdrowego stylu życia, aktywności ruchowej oraz przygotowanie uczniów do odpowiedzialnych zachowań prozdrowotnych i udzielania pierwszej pomocy.
4. Promowanie higieny cyfrowej i aktywności off-line. Rozwijanie umiejętności bezpiecznego poruszania się w sieci i krytycznego myślenia, w tym odpowiedzialnego korzystania ze sztucznej inteligencji, a także korzystania z funkcjonalności i zasobów Zintegrowanej Platformy Edukacyjnej.
5. Rozpoznawanie potrzeb dzieci i młodzieży z wykorzystaniem oceny funkcjonowania w środowisku przedszkolnym i szkolnym. Wspieranie przedszkoli i szkół w zakresie współpracy z rodzicami w procesie edukacji, pomocy psychologiczno-pedagogicznej i wychowania w celu zapewnienia spójności i skuteczności wsparcia udzielanego każdemu dziecku.
6. Profilaktyka uzależnień behawioralnych i przeciwdziałanie przemocy rówieśniczej. Wspieranie zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży oraz udzielanie pomocy w kryzysach psychicznych.
7. Wspieranie podejmowania świadomych decyzji edukacyjno-zawodowych, ze szczególnym uwzględnieniem doradztwa zawodowego i promocji kształcenia zawodowego. Upowszechnienie nowej oferty kształcenia zawodowego wypracowanej z branżami.
8. Wspieranie ciekawości i aktywności poznawczej uczniów poprzez promowanie kształcenia interdyscyplinarnego i pracy projektowej oraz wykorzystywanie oceniania kształtującego i informacji zwrotnej w pracy z uczniem.

Program realizowany będzie przez wychowawców klas, podczas zajęć z wychowawcą oraz nauczycieli wszystkich przedmiotów, specjalistów: psychologa, pedagoga, pedagoga specjalnego, pielęgniarki szkolnej oraz pozostałych pracowników szkoły we współpracy z rodzicami i środowiskiem lokalnym.

II. Główne cele programu

Nadrzędnym celem programu jest wychowanie, rozumiane jako wspieranie wychowanka w rozwoju oraz profilaktyka rozumiana jako interwencja kompensująca niedostatki wychowania; kształtowanie prozdrowotnych wzorców konsumpcyjnych, umiejętności intrapsychicznych ucznia, które pozwolą radzić sobie ze sobą i z wyzwaniami świata oraz budowanie jego odporności na potencjalne zagrożenia. Działania określone w niniejszym programie umożliwiają spójne środowisko wychowawcze, w którym wartości i normy życia są zrozumiałe dla wychowanka, w którym wychowawcy współpracują, wspierając ucznia w integralnym rozwoju i osiąganiu pełni człowieczeństwa. Podstawowym zadaniem realizowanego programu jest wspomaganie dzieci i młodzieży w poszanowaniu i akceptowaniu wartości. Działania wychowania i profilaktyki łączą wartości i normy, traktując „nauczanie i wychowanie jako respektowanie chrześcijańskiego systemu wartości, przyjmując zasady etyki jako uniwersalne”. W nawiązaniu do tychże zasad etyki prowadzone będą działania w ramach szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

III. Obowiązujące akty prawa

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej (art. 72),
- Powszechna Deklaracja Praw Człowieka,
- Międzynarodowy Pakt Praw Obywatelskich i Politycznych,
- Konwencja o Prawach Dziecka,
- Ustawa Prawo Oświatowe z dnia 14 grudnia 2016 roku,
- Rozporządzenie MEN z dnia 28 czerwca 2024 roku w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej,
- Rozporządzenia Ministra Edukacji z dnia 11 marca 2026 roku w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym;
- Rozporządzenia MEN z dn. 22 stycznia 2018 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii,
- Ustawa Karta Nauczyciela,
- Programy krajowe w zakresie profilaktyki i promocji zdrowia.

IV. Przy opracowaniu programu uwzględniono

- obowiązujące przepisy prawa,
- analizę dotychczasowych działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły,
- diagnozę czynników chroniących i czynników ryzyka,
- diagnozę oczekiwań rodziców przeprowadzoną badaniami na temat kluczowych celów wychowawczych stawianych przez rodziców w procesie wychowawczym na temat przyszłości ich dziecka oraz oczekiwań rodziców w stosunku do szkoły i szkolnych specjalistów w zakresie wspomagania dziecka w rozwoju,
- ocenę potencjału i możliwości rozwojowych uczniów,
- identyfikację zasobów środowiska lokalnego,
- zasoby szkoły: przygotowanie merytoryczne nauczycieli do podejmowania działań wychowawczych i profilaktycznych, zasoby materialne (boisko szkolne, pracownia, sala gimnastyczna), zasoby techniczne (wyposażenie pracowni), zasoby organizacyjne (wolontariat uczniowski).

V. Charakterystyka absolwenta

Działania zawarte w programie zmierzają do ukształtowania takiego modelu absolwenta, którego niezależnie od posiadanych indywidualnych cech osobowości, predyspozycji i uzdolnień cechować będzie posiadanie uniwersalnych cech warunkujących odpowiednie funkcjonowanie we współczesnym świecie.

Absolwent kończący szkołę:

- dobrze funkcjonuje w swoim środowisku rówieśniczym, w szkole i w domu,
- umiejętnie komunikuje się z innymi, dostosowuje się do zachodzących zmian, reguł i zasad, które wyznaczają kierunek jego działania,
- szuka sposobów radzenia sobie z zagrożeniami związanymi z poszukiwaniem własnej tożsamości oraz wzorców do naśladowania,
- jest twórczy, kreatywny i zdolny sterować swoim kształceniem w szkole i poza nią,
- potrafi nawiązać serdeczne kontakty, odnosi się z szacunkiem do innych, jest tolerancyjny, empatyczny i ciekawy świata,
- jest otwarty na inne kultury, posiada umiejętności porozumiewania się w języku obcym,
- jest samodzielny, potrafi współdziałać w zespole, poszukuje nowych rozwiązań, wymienia się doświadczeniami z innymi, potrafi porządkować i rozwiązywać problemy,
- potrafi współdziałać z innymi, jest wrażliwy na los potrzebujących, bierze na siebie odpowiedzialność za własne życie i życie społeczne,
- przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny życia, a także ochrony przed chorobami zakaźnymi.

VI. Program określa działania w wydzielonych obszarach

- a) **Działaniach wychowawczych** – promujących zdrowie oraz wspomagających uczniów w rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, psychicznej, społecznej oraz aksjologicznej;
- b) **działaniach edukacyjnych** – mających na celu poszerzanie wiedzy z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia, prowadzących do radzenia sobie ze stresem, opierania się naciskom otoczenia, oraz nabywania umiejętności rozwiązywania konfliktów;
- c) **działaniach informacyjnych** – na temat skutków zachowań ryzykownych z uwzględnieniem edukacji prawnej;
- d) **działaniach profilaktycznych** wspierających uczniów:
 - w rozwoju i zdrowym stylu życia, podejmując działania ograniczające zachowania ryzykowne;
 - którzy ze względu na swoją sytuację materialną, rodzinną i środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w większym stopniu narażeni na rozwój zachowań ryzykownych;
 - u których rozpoznano wczesne objawy stosowania różnego rodzaju używek oraz zaobserwowano skłonności do uzależnień behawioralnych.

VII. Uczestnicy programu

Rodzice/ opiekunowie prawni

Rodzice uczniów naszej szkoły znają i akceptują program oraz czynnie współpracują przy jego realizacji. Uzyskują niezbędną pomoc i wsparcie w wychowywaniu i edukacji dziecka od nauczycieli, wychowawców i specjalistów zatrudnionych w szkole.

Wychowawcy

Prowadzą w różnych formach szkolenia, konsultacje dla rodziców, dążą w swojej pracy do integracji zespołu klasowego, sprawują opiekę wychowawczą nad uczniami szkoły, a w szczególności: tworzą warunki wspomagające ich rozwój i przygotowują do życia w rodzinie i w społeczeństwie, poznają warunki życia i nauki swoich wychowanków, uczą pozytywnego myślenia i stawiania na sukces poprzez rozwijanie poczucia własnej wartości, realizują w toku pracy wychowawczo-profilaktycznej treści i cele niniejszego Programu oraz nadzorują pomoc psychologiczno-pedagogiczną w swojej klasie.

Nauczyciele

Wszyscy nauczyciele realizują Program Wychowawczo-Profilaktyczny. Uwzględniają go przy realizacji planów działań wychowawcy klasy. Nauczyciele mają obowiązek reagowania na przejawy

niedostosowania społecznego u dzieci, wspierać swoją postawą i działaniami pedagogicznymi rozwój psychofizyczny uczniów, udzielać pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych, w oparciu o rozpoznanie potrzeb, odpowiadać za życie, zdrowie i bezpieczeństwo dzieci podczas pobytu w szkole i poza jej terenem, np. na wycieczkach szkolnych, świadczyć pomoc psychologiczno-pedagogiczną w bieżącej pracy z uczniem.

Uczniowie

Wszyscy uczniowie naszej szkoły są poddani oddziaływaniom tego programu. Wzmacniane są ich więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną. Kształtowany jest przyjazny klimat w szkole, budowane są prawidłowe relacje rówieśnicze.

Psycholog, pedagog szkolny, pedagog specjalny

Udzielają pomocy uczniom, którzy znajdują się w trudnej sytuacji życiowej. Współpracują z instytucjami w organizowaniu różnych form spędzania czasu przez uczniów, szczególnie z rodzin zaniedbanych środowiskowo. Współpracują z policją, z sądem dla nieletnich, kuratorami (w razie zaistniałej potrzeby), z ośrodkiem pomocy społecznej. Kształtują u uczniów i ich rodziców świadomość prawną w zakresie ponoszenia konsekwencji wynikających z popełnionych czynów. Prowadzą zajęcia terapeutyczne z dziećmi: indywidualne i grupowe, realizują profilaktykę zachowań ryzykownych wśród uczniów. Organizują spotkania i prelekcje dla rodziców na tematy związane z procesem nauczania i wychowania, udzielają wsparcia zgłaszającym się rodzicom w sytuacjach trudnych wychowawczo i losowo, współpracują z nauczycielami w zakresie procesu nauczania i wychowania uczniów.

VIII. Diagnoza zagrożeń

Szkoła Podstawowa im. Stefana Żeromskiego w Poniatowej każdego roku szkolnego przeprowadza diagnozę środowiska wychowawczego, analizuje potrzeby i zasoby. W celu diagnozy sytuacji wychowawczej w szkole korzystamy z:

- badań ankietowych skierowanych do rodziców, uczniów i nauczycieli na temat atmosfery w szkole oraz warunków organizacji nauki w niej;
- spostrzeżeń wychowawców na temat zachowań problemowych w klasie;
- ludzkich zasobów szkoły, tj. kompetencji kadry kierowniczej, kompetencji zawodowych nauczycieli rozwijanych poprzez dodatkowe doskonalenie się oraz kompetencji szkolnych specjalistów (pedagoga i psychologa, pielęgniarki szkolnej), z kompetencji specjalistów spoza szkoły – współpracujących z nią oraz rodziców.
- analizy dokumentacji prowadzonej przez kadrę pedagogiczną oraz pielęgniarkę szkolną.

W wyniku diagnozy i ewaluacji dotychczasowych programów wyłoniono następujące obszary problemowe czynniki chroniące i czynniki ryzyka:

Czynniki ryzyka występujące w szkole to:

1. Obecność zachowań agresywnych i niepożądanych wśród uczniów (przezywanie, dokuczanie, bójki, kradzieże).
2. Zwiększająca się rola gier komputerowych i Internetu w życiu uczniów kosztem aktywności ruchowych i kontaktów społecznych.
3. Styczność młodzieży z wyrobami tytoniowymi (w tym e-papierosami i snusami) oraz alkoholem w środowisku rówieśniczym i domowym.
4. Stres szkolny.
5. Niska motywacja do nauki.

Czynniki chroniące występujące w szkole to:

1. Wysokie poczucie bezpieczeństwa w szkole.
2. Bardzo dobre relacje rówieśnicze w klasach.
3. Przyjazne i wspierające środowisko rodzinne.
4. Obecność w szkole osoby dorosłej, z którą uczeń może porozmawiać o problemach.
5. Aktywne formy spędzania czasu wolnego.
6. Profilaktyka wdrażana przez pedagogów i specjalistów.
7. Prowadzenie zdrowego stylu życia, aktywność fizyczna w szkole i poza nią.

IX. Zadania wychowawczo-profilaktyczne realizowane w roku szkolnym 2026/2027**A. Sfera fizycznego rozwoju ucznia – „edukacja zdrowotna”**

Zadania wychowawcze	Działania edukacyjne skierowane do całej społeczności szkolnej	Formy działań profilaktycznych
1. Wspomaganie uczniów w rozwoju ukierunkowane na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze fizycznej – kształtowanie postaw sprzyjających zdrowiu.	1. Kształtowanie nawyku dbania o własne zdrowie, estetykę własną i otoczenia. Utrzymanie higieny ciała i dbałość o schludny wygląd. 2. Nabywanie umiejętności zdrowego stylu życia. Umiejętne zagospodarowanie czasu wolnego. 3. Kształtowanie sprawności fizycznej i odporności. Rozwijanie nawyku uprawiania sportu i wykorzystywanie posiadanych predyspozycji do uprawiania określonych dyscyplin sportowych.	- Działania informacyjne – dostarczanie wiarygodnych informacji na temat warunków zdrowego życia. - Długofalowe wspieranie ucznia w rozwoju i zdrowym stylu życia. - Realizacja zajęć z zakresu edukacji zdrowotnej. - Prowadzenie pogadarek w ramach zajęć z wychowawcą zgodnie z treściami uwzględnionymi w podstawie programowej. - Organizacja konkursów dotyczących zdrowego stylu życia. - Organizacja kół zainteresowań promujących zdrowy styl życia. - Realizacja tematyki podczas lekcji: wychowania fizycznego, biologii, przyrody, informatyki, edukacji wczesnoszkolnej, WOS, techniki, zajęć praktyczno-technicznych edukacji dla bezpieczeństwa i edukacji zdrowotnej. - Organizacja zawodów sportowych, udział uczniów w pozalekcyjnych zajęciach SKS. - Program Unii Europejskiej dla szkół „Wyzwanie Chrumasa”.
2. Rozwijanie poczucia odpowiedzialności za zdrowie swoje i innych.	1. Kształtowanie umiejętności dbania o swoje zdrowie. 2. Kształtowanie umiejętności rozpoznawania chorób i czynników ich powodujących. 3. Zachowanie zasad zdrowego stylu życia. 4. Kształtowanie u wychowanków świadomości korelacji pomiędzy stylem życia a zdrowiem. 5. Kształtowanie umiejętności racjonalnego korzystania z urządzeń mobilnych, w szczególności w sytuacji przejścia szkoły na naukę zdalną.	- Kształtowanie umiejętności skutecznego dbania o własne zdrowie. - Przekazywanie wiedzy na temat zapobiegania chorobom. - Spotkania ze specjalistami. - Gazetki ściennie i ulotki. - Udział w ogólnopolskich akcjach i konkursach prozdrowotnych. - Spotkania z pielęgniarką szkolną, pedagogiem i psychologiem. - „Pierwszy dzwonek. NIE! dla meningokoków” – program edukacyjny opracowany w ramach Ogólnopolskiej Kampanii Profilaktyki Zakażeń Meningokokowych. - Udział uczniów kl. VII w programie edukacyjnym „Podstępne WZW” (profilaktyka zakażeń wirusem HBV i HCV). - Spotkania uczniów z pracownikiem PSSE w Opolu Lubelskim nt. zasad bezpiecznego grzybobrania, chorób zakaźnych, uzależnień chemicznych itp. - Profilaktyka higieny: higiena osobista i otoczenia, higiena narządu wzroku, higiena jamy ustnej – pielęgniarka szkolna. - Pierwsza pomoc przedmedyczna – pielęgniarka szkolna.

		- Akademia dojrzewania – pielęgniarka szkolna. - Profilaktyka wad postawy – pielęgniarka szkolna. - Profilaktyka nowotworowa – Miesiąc walki z rakiem w październiku – Amazonki Poniatowa. - Udział uczniów kl. VII w programie edukacyjnym „Znamie! Znam je?” (profilaktyka czerniaka). - Przeciwdziałanie paleniu papierosów (w tym e- papierosów), program „Znajdź właściwe rozwiązanie” kl. III. - Profilaktyka antynikotynowa. Światowy Dzień Bez Tytoniu (31 maja) – wykonanie i prezentacja transparentów o tematyce antynikotynowej. - Ogólnopolski Dzień Świadomości o Kleszczowym Zapaleniu Mózgu (30 marca) – spotkanie uczniów klas VII z pracownikiem PSSE w Opolu Lubelskim.
3. Ugruntowanie wiedzy z zakresu zdrowego odżywiania się, uświadamianie korzyści z aktywności fizycznej.	1. Poszerzanie wiedzy na temat zdrowego stylu życia. 2. Kształtowanie prozdrowotnych wzorców konsumpcyjnych. 3. Propagowanie zasad zdrowego odżywiania się. 4. Profilaktyka zaburzeń odżywiania – anoreksja, bulimia, kompulsywne objadanie się. 5. Dbanie o rozwój umiejętności zawodowych nauczycieli dotyczących problematyki otyłości.	- Współpraca z instytucjami prowadzącymi profilaktykę w zakresie zdrowego odżywiania (otyłość, cukrzyca). - Udział szkoły w programie „Mleko i owoce w szkole”. - Zdrowe odżywianie, zaburzenia odżywiania – lekcje biologii, przyrody, zajęcia z wychowawcą, spotkania z dietetykiem i pielęgniarką szkolną, zajęcia warsztatowe w szkole i poza szkołą. - Profilaktyka nadwagi i otyłości; zdrowe odżywianie oraz zaburzenia odżywiania (warsztaty kulinarne, analiza składu i kaloryczności pokarmu, suplementy diety). - „Śniadanie daje moc” projekt dla klas I-III. - Projekt prozdrowotny i edukacyjny dla klas IV-VI „Zdrowie na talerzu”.
4. Profilaktyka uzależnień od substancji psychoaktywnych i uzależnień behawioralnych.	1. Dbanie o rozwój umiejętności zawodowych nauczycieli dotyczących problematyki uzależnień. 2. Trening umiejętności odmawiania: papierosów, alkoholu, dopalaczy itp. 3. Prowadzenie edukacji antyuzależnieniowej. 4. Uświadomienie zagrożeń wynikających z przedwczesnej inicjacji alkoholowej, nikotynowej. 5. Kształtowanie świadomości na temat negatywnego wpływu napojów energetycznych na zdrowie dzieci i młodzieży.	- Uzależnienia od alkoholu – propozycje spędzania wolnego czasu w ruchu, na sportowo bez alkoholu, organizacja konkursów. - Uzależnienie od używek i dopalaczy – organizacja spotkań dla rodziców, uczniów, uświadomienie na sygnały, które mogą niepokoić. - Zajęcia z wychowawcą, filmy o uzależnieniach, warsztaty. - Wskazanie miejsc, w których można uzyskać pomoc. - Spotkania z pielęgniarką szkolną, pedagogiem, psychologiem. - Konsultacje ze specjalistami. - Organizacja spotkania dla uczniów /rodziców/nauczycieli z szeroko rozumianej profilaktyki uzależnień.

5. Prowadzenie edukacji ekologicznej oraz rozwijanie postawy odpowiedzialności za środowisko naturalne.	1. Zwrócenie uwagi uczniów na zagrożenie środowiska. 2. Zainteresowanie młodych ludzi światem, jego różnorodnością, bogactwem i pięknem przyrody. 3. Kształtowanie umiejętności mądrego i odpowiedzialnego współżycia człowieka z przyrodą. 4. Uświadomienie, że życie bez kontaktu z przyrodą jest niemożliwe. 5. Zapoznanie uczniów z podstawowymi zasadami ochrony przyrody. 6. Przyzwyczajanie do oszczędzania bogactw naturalnych. 7. Rozwijanie zainteresowań uczniów źródłem pochodzenia żywności, dostarczanie wiedzy na temat, zdrowej żywności, wyrabianie umiejętności właściwego jej wyboru, zwracanie uwagi na problem marnotrawstwa żywności.	- Akcja Sprzątanie Świata. - Akcja „Szkoła bez plastiku” (listy i broszury informacyjne dla uczniów, nauczycieli i rodziców, lekcje wychowawcze o tematyce proekologicznej). - Całoroczna zbiórka nakrętek plastikowych i zużytych baterii. - Spotkania z ciekawymi ludźmi: leśnik, ornitolog, pszczelarz. - Udział w Europejskich Dniach Ptaków i Zimowym Ptakoliceńcu 2026 (warsztaty i spacerory ornitologiczne dla uczniów). - Kuratorski konkurs biologiczny. - Konkursy wiedzy ekologicznej, fotograficzne i plastyczne, przyrodnicze. - Współpraca z Ogólnopolskim Towarzystwem Ochrony Ptaków, Ligą Ochrony Przyrody, WWF (udział w akcjach ogólnokrajowych). - Sadzenie drzewek i krzewów wokół szkoły, założenie kwietnej łąki, ustawienie domku dla owadów zapylających. - Obchody Dnia Ziemi (wystawy, konkursy, Zielony Happening 22 kwietnia). - Lekcje terenowe z przyrody i biologii – Wycieczki krajoznawcze. - Działania proekologiczne: Sprzątanie Świata, Dzień drzewa, Dzień pszczoły, Dzień Ziemi. - Ogólnopolski projekt „Akademia Łowców Odpadów”.
---	---	--

B. Sfera społecznego rozwoju ucznia – „kształtowanie postaw społecznych – relacje”

Zadania wychowawcze	Działania edukacyjne skierowane do całej społeczności szkolnej	Formy działań profilaktycznych
1. Przygotowanie uczniów do aktywnego i świadomego uczestnictwa w życiu społecznym oraz podejmowania działań na rzecz środowiska szkolnego i lokalnego.	1. Rozwijanie samorządności uczniów. 2. Pełnienie różnych ról społecznych (klub, drużyna, wspólnota). 3. Rozwijanie umiejętności komunikacyjnych: wyrażanie własnych opinii, przekonań i poglądów. 4. Rozwijanie świadomości dotyczącej roli autorytetów. 5. Propagowanie idei wolontariatu wśród uczniów. 6. Organizowanie zajęć dotyczących istotnych problemów: społecznych, zdrowotnych, prawnych, finansowych, klimatycznych i ochrony środowiska.	- Zajęcia i warsztaty specjalistyczne (np. akademia, zajęcia dla rówieśników, wystąpienia publiczne). - Opieka nad samorządem uczniowskim. - Organizacja spotkań ze znanymi ludźmi i autorytetami, regionalistami. - Prowadzenie Szkolnego Koła Wolontariatu. - Udział szkoły w Finale Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy – stacjonarna „Puszka Żeromka”

	7. Propagowanie postaw patriotycznych i obywatelskich. 8. Zajęcia z wychowawcą i specjalistami zewnętrznymi.	
2. Rozwijanie umiejętności współdziałania w grupie społecznej, rozwiązywania problemów z zachowaniem zasad poprawnego komunikowania się.	1. Przestrzeganie zasad zdrowego współzawodnictwa. 2. Prowadzenie zajęć uczących rozwiązywania konfliktów oraz mediacji rówieśniczych. 3. Promowanie zasad kulturalnego komunikowania się w sieci internetowej.	- Spotkania z policjantem – skutki prawne związane z występowaniem różnych form agresji, w tym cyberprzemocy. - Zajęcia warsztatowe z pedagogiem szkolnym, nauczycielami wychowania fizycznego, zajęcia z informatyki. - Organizowanie wycieczek szkolnych oraz imprez integrujących środowisko szkolne. - Warsztaty rozwiązywania konfliktów i mediacji rówieśniczych – mediator szkolny. - Współpraca z Rzecznikiem Praw Ucznia w rozwiązywaniu konfliktów między nauczycielem, a uczniem. - Organizacja „Tygodnia przeciwdziałania przemocy rówieśniczej.
3. Rozwijanie wrażliwości i poczucia odpowiedzialności za relacje międzyludzkie.	1. Realizacja zajęć z wychowawcą uczącym zasad współżycia w grupie. 2. Podejmowanie w ramach wolontariatu działań na rzecz innych uczniów, organizacji. 3. Organizowanie w ramach zespołów klasowych i pozaklasowych pomocy koleżeńskiej uczniom mającym problemy z opanowaniem materiału. 4. Rozwijanie postawy tolerancji i akceptacji oraz wsparcia dla osób słabszych, chorych, z niepełnosprawnościami oraz odmiennych kulturowo i tożsamościowo.	- Prowadzenie zajęć z zakresu prawa – poznanie praw i obowiązków wynikających z roli ucznia, członka społeczności szkolnej, rodziny i kraju. - Zajęcia warsztatowe z psychologiem, pedagogiem i pedagogiem specjalnym. - Lekcje wychowawcze – rozwijanie empatii, wrażliwości na potrzeby i samopoczucie innych, dostrzeganie sygnałów świadczących o tym, że rówieśnik może potrzebować pomocy i wsparcia. - Prowadzenie Szkolnego Koła Wolontariatu. - Zajęcia reintegracyjne w klasach, zorganizowane aktywności pozalekcyjne – gry terenowe, rajdy, wycieczki. - Obchody: Międzynarodowego Dnia Głuchych (wrzesień/październik), Międzynarodowego Dnia Osób Niepełnosprawnych (grudzień), Światowego Dnia Osób z Zespołem Downa (marzec), Światowego Miesiąca Świadomości Autyzmu (kwiecień - „Niebieskie Igrzyska”), Europejskiego Dnia Walki z Dyskryminacją Osób Niepełnosprawnych. - Wymiana kartek z życzeniami z okazji świąt Bożego Narodzenia oraz świąt Wielkanocnych ze Stowarzyszeniem na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną w Poniatowej, Środowiskowym Ośrodkiem Wsparcia „PINOKIO” w Poniatowej. - Uwrażliwienie, tolerancja, akceptacja osób z niepełnosprawnościami na

		przykładzie mukowiscydozy – w wybranych klasach. - Akcje, gazetki, happeningi, lekcje wychowawcze dotyczące tolerancji i akceptacji dla odmienności. - III Szkolny Przegląd Kolęd i Pastorałek „Integracyjne Kolędowanie”.
4. Wspieranie uczniów powracających z zagranicy.	1. Stwarzanie uczniom odpowiednich warunków do adaptacji i nauki w nowym środowisku. 2. Otoczenie szczególną troską nowych uczniów poprzez stopniowe wdrażanie ich do polskiego systemu edukacji. 3. Prowadzenie wnikliwej obserwacji uczniów pod kątem ich potrzeb edukacyjnych i socjokulturowych oraz reagowanie na te potrzeby. 4. Objęcie opieką psychologiczno-pedagogiczną i zdrowotną.	- Występy artystyczne, prezentacje multimedialne, gazetki, wycieczki krajoznawcze i edukacyjne, wspólne spędzanie czasu. - Integracja w czasie zajęć szkolnych, wycieczek i innych imprez szkolnych. - Wsparcie edukacyjne dla uczniów poprzez dodatkowe lekcje języka polskiego.

C. Sfera rozwoju psychicznego – „wartości, normy, wzory zachowań – kultura”

Zadania wychowawcze	Działania edukacyjne skierowane do całej społeczności szkolnej	Formy działań profilaktycznych
1. Budowanie systemu wartości – integracja działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły i rodziców.	1. Realizacja zajęć edukacyjnych – kształtowanie gotowości do uczestnictwa w kulturze, poszanowania innych kultur i tradycji. 2. Promowanie systemu wartości ogólnoludzkich – ze szczególnym naciskiem na dobro, prawdę i piękno.	- Zajęcia realizowane podczas zajęć na lekcjach języka polskiego, WOS, przyrody, geografii, informatyki, religii, edukacji zdrowotnej. - Zajęcia z pedagogiem szkolnym, pedagogiem specjalnym i psychologiem. - Spotkania z autorytetami – dostarczanie wzorców osobowych. - Warsztaty dla uczniów i rodziców. - Realizacja tematów na zajęciach z wychowawcą. - Programy edukacyjne – telewizyjne, spektakle teatralne. - Filmy edukacyjne i materiały. - Gazetki edukacyjne. - Organizowanie indywidualnych kontaktów z pedagogiem specjalnym, pedagogiem i psychologiem szkolnym, ze specjalistami spoza szkoły.
2. Kształtowanie prawidłowego stosunku do wartości i norm oraz kultury zachowania.	1. Kształtowanie umiejętności odróżniania dobra od zła. 2. Nauka dobrych manier. 3. Kształtowanie wrażliwości estetycznej. 4. Rozwijanie zainteresowań i pasji uczniów. 5. Rozwijanie szacunku dla kultury i historii narodu.	- Organizowanie wyjść na spotkania ze sztuką np. do teatru, filharmonii, muzeów, wystaw artystycznych. - Realizacja zajęć na lekcjach języka polskiego, lekcjach z wychowawcą – kształtowanie postaw społecznie akceptowanych. - Organizacja wycieczek – umożliwienie kontaktu z wytworami sztuki oraz miejscami pamięci narodowej. - Prowadzenie kół zainteresowań dla dzieci i młodzieży.

	6. Popularyzowanie wiedzy i rozwijanie świadomości na temat zasad humanitaryzmu. 7. Przeciwdziałanie objawom dyskryminacji, propagowanie tolerancji i akceptacji dla odmienności. 8. Stworzenie warunków wyrównywania różnic językowych, kulturowych dla dzieci i młodzieży pochodzącej z innych krajów.	- Organizowanie spotkań z pasjonatami i instytucjami kultury prowadzącymi zajęcia rozwijające zainteresowania i uzdolnienia uczniów. - Prowadzenie Saloniku Prasowego „Apostrof”. - Organizacja konkursów, przedstawień uczniowskich. - Oglądanie spektakli teatralnych na temat zasad, wartości i norm społecznych. - Realizacja cyklu lekcji wychowawczych. - Spotkania z przedstawicielami instytucji współpracujących ze szkołą. - „BohaterON-10-lecie w obrazach, kartka dla powstańca. Szkoła Pamięta!” – Ogólnopolska Kampania – upamiętnienie i uhonorowanie uczestników Powstania Warszawskiego oraz promocję historii Polski XX wieku. - Listy do Henia. - Akcja Żonkile. - Projekt „Kartka dla Niepodległej”. - Kartka świąteczna dla żołnierza – wysyłanie kartek dla żołnierzy pełniących misje zagraniczne PKW. - Konkurs recytatorski dla kl. I-III „Kocham Cię Polsko”. - Doposażenie izby regionalnej w sali nr 9.
3. Ochrona zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży.	1. Promowania zdrowia psychospołecznego i dobrostanu. 2. Edukacja w zakresie zdrowia psychicznego – wiedza, postawy i zachowania. 3. Interwencje w przypadkach problemów emocjonalnych i społecznych. 4. Kierowanie uczniów na profesjonalne leczenie. 5. Pomoc uczniom przeżywającym kryzysy.	- Zajęcia profilaktyczne dotyczące ochrony zdrowia psychicznego – lekcje wychowawcze, zajęcia edukacji zdrowotnej, warsztaty edukacyjne, akcje szkolne, gazetki. - Obchody dni związanych z profilaktyką zdrowia psychicznego: - Światowy Dzień Zdrowia Psychicznego – 10 października – budowanie odporności psychicznej uczniów – „Dobra porażka”. - Tydzień o Przeciwdziałaniu Przemocy Równieższej (28 IX - 02 X 2026 r.) – pogadanki, warsztaty. - Międzynarodowy Dzień Zapobiegania Przemocy wobec Dzieci – Kampania 19 dni – listopad. - Dzień bez przemocy – debata szkolna, „Szkoła bez hejtu”. - Tydzień Życzliwości i Tolerancji – listopad; - Światowy Dzień Walki z Depresją – luty. - Dzień Bezpiecznego Internetu – luty. - Ogólnopolski program profilaktyczny „Szkoła Odpowiedzialna Cyfrowo”. - Psychoedukacja rodziców – podnoszenie kultury pedagogicznej rodziców. - Ogólnopolski Projekt Profilaktyczny „Empatyczna klasa”. - Program profilaktyczny „Apteczka Pierwszej Pomocy Emocjonalnej”. - Projekt z cyklu Uniwersytet dzieci w klasie: Lekcje z klasą. Jak odczytywać emocje?”. - Projekt „Moc relacji, siła bez przemocy”.

		- Projekt „Idą Święta, nie o SMS-ie, lecz o kartce pamiętaj” – Dbam o Mój z@sięg. - Ogólnopolski projekt „Młodzież 2.0 – Relacje. Odporność. Reakcja.”
--	--	---

D. Profilaktyka zachowań ryzykownych – bezpieczeństwo

Zadania wychowawcze	Działania edukacyjne skierowane do całej społeczności szkolnej	Formy działań profilaktycznych
1. Poznawanie zasad bezpieczeństwa w różnych sytuacjach życiowych, kształtowanie właściwego zachowania się w sytuacji zagrożenia życia i zdrowia oraz w sytuacjach nadzwyczajnych (w tym poprzez zapewnienie bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki).	1. Poznanie praw i obowiązków ucznia – budowanie atmosfery otwartości i przyzwolenia na dyskusję. 2. Dostarczenie wiedzy na temat osób i instytucji świadczących pomoc w trudnych sytuacjach. 3. Dostarczenie wiedzy z zakresu prawa na temat postępowania w sprawach nieletnich. 4. Propagowanie wiedzy na temat środków uzależniających oraz prawnych i moralnych skutków posiadania, zażywania i rozprowadzania środków psychoaktywnych. 5. Bezpieczne organizowanie zajęć wychowania fizycznego i zasad poruszania się po drogach. 6. Bezpieczne korzystanie ze środków komunikacji publicznej – przeciwdziałanie i zapobieganie sytuacjom problemowym.	- Realizacja zajęć wychowawczo-dydaktycznych na zajęciach z wychowania fizycznego (znajomość zasad bezpieczeństwa podczas korzystania ze sprzętu sportowego, podczas pobytu nad wodą, w górach). - Realizacja zajęć na lekcjach WOS, edukacji zdrowotnej – poznanie instytucji, do których należy się zwrócić w przypadku występowania przemocy fizycznej lub psychicznej. - Organizacja spotkań z policjantem. - Konsultacje z pedagogiem i psychologiem. - Realizacja zajęć edukacji dla bezpieczeństwa – poznanie zasad ostrzegania ludności o zagrożeniach. - Realizacja tematów na zajęciach z wychowawcą. - Filmy edukacyjne i materiały. - Udział XVII-tej edycji ogólnopolskiego programu edukacyjnego „Akademia Bezpiecznego Puchatka” kl. I - Szkolne mistrzostwa pierwszej pomocy we współpracy z ratownikami medycznymi. - Projekt edukacyjny „Ratujemy i uczymy ratować”. - Pierwsza Pomoc osobom poszkodowanym – zajęcia dla uczniów. - Edukacja proobronna – zajęcia dla uczniów i społeczności lokalnej – Strzelnica pneumatyczna.
2. Kształtowanie umiejętności korzystania z technologii informacyjno-komunikacyjnej.	1. Uświadamianie negatywnego wpływu pracy przy komputerze na zdrowie i kontakty społeczne oraz niebezpieczeństwa wynikające z anonimowych kontaktów. 2. Rozwijanie świadomości dotyczącej prawa do prywatności, w tym do ochrony danych osobowych oraz ograniczonego zaufania do osób poznanych w sieci. 3. Nauka oceny wiarygodności informacji zamieszczanych w Internecie.	- Realizacja zajęć na lekcjach informatyki, języka polskiego i zajęciach edukacji wczesnoszkolnej. - Rozmowy, pogadanki, zajęcia warsztatowe na temat uzależnienia od Internetu. - Dzień Bezpiecznego Internetu – luty. - Wspieranie rozwoju umiejętności cyfrowych uczniów i nauczycieli, ze szczególnym uwzględnieniem bezpiecznego poruszania się w sieci oraz krytycznej analizy informacji dostępnych w Internecie. - Zajęcia z wychowawcą, na lekcjach informatyki, WOS – lekcje na temat zamieszczania i rozpowszechniania informacji w sieci. - Prowadzenie zajęć profilaktycznych dotyczących hejtu, sekstingu, przemocy w Internecie i fake newsów.

	4. Promowanie wartościowych stron, portali, blogów – wskazywanie dobrych stron Internetu.	- Organizowanie spotkań dla rodziców – uświadomienie zagrożeń płynących z Internetu. - Indywidualne poradnictwo prowadzone przez specjalistów pracujących w szkole. - Zajęcia z robotyki i programowania dla uczniów. - Szkolna kampania „Tydzień OFF-line” – klasowe wyzwania bez ekranów.
--	---	--

Organizacja działań dla rodziców, opiekunów prawnych

Zadania	Formy realizacji
Informowanie rodziców o podejmowanych przez szkołę działaniach wychowawczo-profilaktycznych.	- Zapoznanie rodziców z Programem Wychowawczo-Profilaktycznym. - Dni otwarte szkoły – kierowanie informacji do rodziców. - Przekazywanie na bieżąco informacji o programach realizowanych w ramach Programu Wychowawczo-Profilaktycznego za pomocą e-dziennika, poczty elektronicznej, strony internetowej szkoły i gazetki ściennych. - Konsultacje dla rodziców.
Informowanie rodziców o funkcjonowaniu dziecka w szkole.	- Przekazywanie na bieżąco informacji o sukcesach, trudnościach i problemach uczniów za pomocą e-dziennika, podczas rozmów indywidualnych, zebrań klasowych. - Rozmowy indywidualne z pedagogiem szkolnym, pedagogiem specjalnym, psychologiem szkolnym, dyrektorem szkoły. - Informacje na temat niskiej frekwencji – pisemne. - Współpraca ze Szkolną Radą Rodziców w zakresie pomocy materialnej dla uczniów w zakresie dofinansowania wyjazdów na zawody sportowe oraz nagród dla uczniów osiągających wysokie wyniki.
Przekazywanie wiedzy na temat problemów wychowania i profilaktyki.	- Organizacja spotkań, warsztatów dla rodziców ze specjalistami nt. uzależnienia od nikotyny i e-papierosów oraz Internetu. - Organizacja warsztatów dla rodziców: zaspokojenie potrzeb psychicznych dziecka (miłość, akceptacja, szacunek, troska) jako podstawa wychowania trudności wychowawcze, komunikacja. - Gazetki i biuletyny dla rodziców – upowszechnianie materiałów edukacyjnych. - Doskonalenie umiejętności rodziców w zakresie radzenia sobie z trudnymi sytuacjami. - Prowadzenie Gabinetu psychologiczno-pedagogicznego na Facebooku, zamieszczanie treści o charakterze psychologicznym i edukacyjnym dla rodziców, uczniów i nauczycieli. - Organizowanie spotkań z rodzicami – dostarczenie informacji jak powinni zachować się w sytuacjach wymagających interwencji. - Indywidualne konsultacje z wychowawcą, pedagogiem i psychologiem.

Organizacja działań dla nauczycieli

Zadania	Formy realizacji
Organizacja doskonalenia zawodowego – kursy, warsztaty, szkolenia.	- Dostarczanie nauczycielom informacji o dostępnych formach doskonalenia poza szkołą.
Organizacja wewnątrzszkolnego doskonalenia. Doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania niebezpiecznych środków i substancji.	- Organizacja szkoleniowych rad pedagogicznych, np.: z zakresu efektywnych metod uczenia się, oceniania kształtującego, negocjacji i mediacji. - Uzyskanie wiedzy na temat norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego.
Propagowanie literatury na temat profilaktyki w szkole.	- Udostępnianie materiałów szkoleniowych. - Gromadzenie literatury na temat szkolnej profilaktyki.

X. Ewaluacja programu

Ewaluacja Programu Wychowawczo-Profilaktycznego przeprowadzana będzie w każdym roku szkolnym przez zespół ds. pomocy psychologiczno-pedagogicznej powołany przez dyrektora. Zadaniem zespołu jest opracowanie planu ewaluacji programu, organizacja badań oraz opracowanie wyników. Z wynikami prac zespołu w formie raportu ewaluacyjnego zostanie zapoznana Rada Pedagogiczna i Rada Rodziców.

Sposoby i środki ewaluacji:

- obserwacja i analiza zachowań uczniów,
- obserwacja postępów w nauce,
- frekwencja na zajęciach dydaktycznych,
- udział w konkursach, uroczystościach szkolnych, wycieczkach.

Narzędzia ewaluacji:

- ankieta dla uczniów, rodziców i nauczycieli,
- obserwacja zachowania uczniów,
- analiza dokumentacji szkolnej: pedagoga szkolnego, pedagoga specjalnego, psychologa szkolnego i innych nauczycieli,
- analiza dokumentacji wychowawców,
- analiza sukcesów i osiągnięć uczniów,
- rozmowy indywidualne z rodzicami, uczniami i pracownikami szkoły,
- analiza przypadków,
- analiza sprawozdań pielęgniarki dotyczących stanu zdrowia i wypadkowości uczniów.

Przebieg pracy wychowawczo-profilaktycznej i jej efekty poddawane są systematycznej obserwacji i ocenie. Informacje zwrotne pochodzące od uczniów, rodziców i nauczycieli służą doskonaleniu pracy i wyciąganiu wniosków na przyszłość.

PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY SZKOŁY PODSTAWOWEJ
IM. STEFANA ŻEROMSKIEGO W PONIATOWEJ został zatwierdzony do realizacji na
Radzie Pedagogicznej w dniu 30 września 2026 r. i stanowi załącznik nr 1
do Uchwały nr V/2026/2027 z dnia 30 września 2026 r.

W imieniu Szkolnej Rady Rodziców

Przewodnicząca SRR

Magdalena Karaś

W imieniu Rady Pedagogicznej

Dyrektor Szkoły

Rafał Pastwa